

DEPARTAMENT DE CATALÀ			
CURS	CURS/NIVELL	ASSIGNATURA	PROFESSOR/A
2025-2026	3r d'ESO A i B	Català	Maria de Gràcia Salvà Lillo
COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES			
CE 1 Descriure i apreciar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües dels alumnes i la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya, amb especial atenció als territoris de parla catalana, analitzant l'origen i desenvolupament sociohistòric de les seves llengües i les característiques de les principals varietats dialectals del català, per afavorir la reflexió interlingüística, combatre els estereotips i prejudicis lingüístics, i posar en valor aquesta diversitat com a font de riquesa cultural. CE 2 Comprendre i interpretar texts orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant-ne la fiabilitat, la forma i el contingut, per construir coneixement, formar-se opinió i eixamplar les possibilitats de gaudi i oci. CE 3 Produir texts orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i registre adequat, ateses les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials. CE 4 Comprendre, interpretar i valorar, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, el sentit global i les idees principals i secundàries del text, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i construir coneixement. CE 5 Produir texts escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes ateses les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.			

CE 6 Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluar-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura establerts. Integrar i transformar aquesta informació per comunicar-la des d'un punt de vista crític i personal, evitant els riscos de manipulació i desinformació, i respectant la propietat intel·lectual.

CE 7 Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni quant a diversitat, complexitat, actualitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.

CE 8 Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris de la literatura catalana i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permetin establir vincles entre texts diversos i amb altres manifestacions artístiques per conformar un mapa cultural, eixamplar les possibilitats de gaudi de la literatura i crear texts d'intenció literària.

CE 9 Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, per augmentar el repertori comunicatiu i per millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.

CE 10 Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i bandejant els abusos de poder a través de la paraula per afavorir un ús no tan sols eficaç sinó també ètic i democràtic del llenguatge.

SABERS BÀSICS / CONTINGUTS

UP1 Com ens comunicam?	BLOC B: Comunicació. • Gèneres discursius. Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció. • Gèneres discursius propis de l'àmbit social: xarxes socials i mitjans de comunicació; etiqueta digital; riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat en la xarxa; anàlisi de la imatge i elements paratextuals dels texts icònics, verbals i multimodals; la publicitat; els gèneres periodístics. • Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: esquemes, resums, treballs, presentacions orals, etc. • Context: Components del fet comunicatiu. Grau de formalitat de la situació. • Context: Components del fet comunicatiu. Caràcter públic o privat. • Gèneres discursius. Seqüències textuais bàsiques: narratives, descriptives, dialogades, expositives, etc.
------------------------	---

	● Context: Components del fet comunicatiu. Distància social entre els interlocutors. ● Gèneres discursius propis de l'àmbit personal: la conversa, la discrepància, la queixa, l'ordre i la reprovació. ● Interacció oral i escrita de caràcter informal i formal. Prendre i deixar la paraula. ● Escolta activa, assertivitat i resolució dialogada dels conflictes. ● Comprensió oral. Sentit global del text. Tema. Relació entre les parts. Selecció i retenció de la informació rellevant. Intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal. Valoració de la forma i el contingut del text. ● Producció oral formal. Planificació i cerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. ● Comprensió lectora. Sentit global del text. Relació entre les parts. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i icònic. Valoració de la forma i el contingut del text. ● Comprensió lectora. Producció escrita. Planificació. Textualització. Redacció. Revisió. Edició en diferents suports. ● Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament. Presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc. ● Alfabetització mediàtica i informacional. Recerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència. ● Alfabetització mediàtica i informacional. Utilització de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars. ● Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics. Els signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seva relació amb el significat. ● Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics. Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital.
UP2 Som periodistes!	Bloc B. Comunicació: ● Context. Components del fet comunicatiu: propòsits comunicatius, interpretació d'intencions, canal de comunicació, elements no verbals de la comunicació i funcions del llenguatge. ● Gèneres discursius. Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: esquemes, resums, treballs, presentacions orals, etc. ● Gèneres discursius. Gèneres discursius propis de l'àmbit social: xarxes socials i mitjans de comunicació; etiqueta digital; riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat en la xarxa; anàlisi de la imatge i elements paratextuals dels texts icònics, verbals i multimodals; la publicitat; els gèneres periodístics. ● Processos. Parlar i escoltar: Cooperació conversacional i cortesia lingüística.

	• Comprensió Lectora. Sentit global del text. Valoració de la forma i el contingut del text. Producció escrita. Planificació. Textualització. Redacció. Revisió. • Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament. Presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc. • Alfabetització mediàtica i informacional. Anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis i transformació en coneixement. • Alfabetització mediàtica i informacional. Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. • Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics. Recursos lingüístics per tal d'adequar el registre a la situació de comunicació. Mecanismes de cohesió. Connectors textuais temporals, explicatius, d'ordre i de contrast. Mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals i adverbials) i lèxics (repeticions, sinònims, hiperònims i el·lipsis).
UP3 La història i la literatura catalana	BLOC B. Comunicació: • Gèneres discursius propis de l'àmbit personal: la conversa, la discrepància, la queixa, l'ordre i la reprovació. • Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: esquemes, resums, treballs, presentacions orals, etc. • Comprensió Lectora. Sentit global del text. Valoració de la forma i el contingut del text. Producció escrita. Planificació. Textualització. Redacció. Revisió. • Alfabetització mediàtica i informacional. Anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis i transformació en coneixement. • Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament. Presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc. • Gèneres discursius propis de l'àmbit professional: el currículum vitae, el videocurrículum, la carta de motivació, l'entrevista de treball, etc. • Comprensió oral. Sentit global del text. Tema. Relació entre les parts. Selecció i retenció de la informació rellevant. Intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal. Valoració de la forma i el contingut del text.

- Planificació oral formal. Planificació i cerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal.
- Producció escrita. Planificació. Textualització. Redacció. Revisió. Edició en diferents suports.
- Recursos lingüístics per mostrar la implicació de l'emissor en els texts: formes de dixi (personal, temporal i espacial) i procediments de modalització.
- Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital.
- Els signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seva relació amb el significat.

Bloc C. Educació literària:

Lectura autònoma:

- Presa de consciència progressiva dels propis gusts i identitat lectora.
- Expressió de l'experiència lectora, amb suport d'exemples i fent servir, progressivament, un metallenguatge específic.
- Mobilització de l'experiència personal i lectora com a forma d'establir vincles entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat, com també amb altres texts i manifestacions artístiques i culturals.
- Estratègies per a la recomanació de les lectures, en suports variats o bé oralment entre iguals.

Lectura guiada:

- Relació i comparació dels texts llegits amb altres texts, amb altres manifestacions artístiques i culturals i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges.
- Expressió pautada, a través de processos i suports diversificats, de la interpretació i valoració personal d'obres i fragments literaris.
- Lectura expressiva, dramatització i recitació dels texts atesos els processos de comprensió, apropiació i oralització implicats.
- Creació de texts a partir de models donats (imitació, transformació, continuació, etc.).
- Manifestacions artístiques literàries i de diferents tipus (musicals, pictòriques, etc.).

	● Recursos expressius. Figures retòriques. ● Literatura catalana: obres i/o fragments i autors més representatius de la literatura catalana des de la literatura medieval fins al segle XX. ● Principals moviments artístics i literaris de l'edat mitjana.
UP4 Sintaxi	BLOC B. Comunicació: ● Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: esquemes, resums, treballs, presentacions orals, etc. ● Comprensió Lectora. Sentit global del text. Valoració de la forma i el contingut del text. Producció escrita. Planificació. Textualització. Redacció. Revisió. ● Planificació oral formal. Planificació i cerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. ● Comprensió lectora. Sentit global del text. Relació entre les parts. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminators del llenguatge verbal i icònic. Valoració de la forma i el contingut del text. ● Planificació oral formal. Planificació i cerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. ● Producció escrita. Planificació. Textualització. Redacció. Revisió. Edició en diferents suports. ● Recursos lingüístics per mostrar la implicació de l'emissor en els texts: formes de dixi (personal, temporal i espacial) i procediments de modalització. ● Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital. ● Els signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seva relació amb el significat. BLOC D. Reflexió sobre la llengua: ● Diferències rellevants i interseccions entre llengua oral i llengua escrita atenent aspectes sintàctics, lèxics i pragmàtics.

	● Aproximació a la llengua com a sistema i a les seves unitats bàsiques tenint en compte els diferents nivells: el so i sistema d'escriptura, les paraules (forma i significat), la seva organització en el discurs (ordre de les paraules, components de les oracions o connexió entre els significats). ● Distinció entre la forma (categoria gramatical) i la funció de les paraules (funcions sintàctiques), i coneixement dels procediments lèxics (afixos) i sintàctics per al canvi de categoria. ● Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració simple i composta. Observació i transformació d'enunciats d'acord amb aquests esquemes i ús de la terminologia sintàctica necessària. Ordre de les paraules i concordança. ● Procediments d'adquisició i formació de paraules. Reflexió sobre els canvis en el seu significat, les relacions semàntiques entre paraules i els seus valors denotatius i connotatius en funció del context i el propòsit comunicatiu. ● Estratègies d'ús progressivament autònom de diccionaris i manuals de gramàtica per obtenir informació gramatical bàsica.
UP5 Podem argumentar?	BLOC B. Comunicació: ● Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: esquemes, resums, treballs, presentacions orals, etc. ● Comprensió Lectora. Sentit global del text. Valoració de la forma i el contingut del text. Producció escrita. Planificació. Textualització. Redacció. Revisió. ● Planificació oral formal. Planificació i cerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. ● Comprensió lectora. Sentit global del text. Relació entre les parts. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i icònic. Valoració de la forma i el contingut del text. ● Planificació oral formal. Planificació i cerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. ● Producció escrita. Planificació. Textualització. Redacció. Revisió. Edició en diferents suports. ● Recursos lingüístics per mostrar la implicació de l'emissor en els texts: formes de dixi (personal, temporal i espacial) i procediments de modalització. ● Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital. ● Els signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seva relació amb el significat.

	BLOC C. Educació literària: Lectura autònoma: ● Criteris i estratègies per a la selecció d'obres variades de manera orientada a partir de l'exploració guiada de la biblioteca virtual disponible, escolar i pública. ● Participació activa en actes culturals vinculats amb el circuit literari lector. ● Apropiació dels texts llegits a través de diferents formes de recreació. Lectura guiada: ● Estratègies per a la construcció compartida de la interpretació de les obres a través de converses literàries, amb la incorporació progressiva de metallenguatge específic. ● Relació entre els elements constitutius del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra. ● Anàlisi bàsica del valor dels recursos expressius i dels seus efectes en la recepció. ● Lectura amb perspectiva de gènere. ● Creació de texts a partir de l'apropiació de les convencions del llenguatge literari.
UP6 La situació actual de la nostra llengua	BLOC A Les llengües i els seus parlants: ● Biografia lingüística pròpia. ● Diversitat lingüística del centre. ● Les famílies lingüístiques i les llengües del món. ● Les llengües de l'entorn: origen, distribució geogràfica i nocions bàsiques. ● Coneixement del domini lingüístic i de la unitat de la llengua catalana. ● Contacte entre llengües i fenòmens que se'n deriven. BLOC B. Comunicació: ● Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: esquemes, resums, treballs, presentacions orals, etc.

	• Comprensió Lectora. Sentit global del text. Valoració de la forma i el contingut del text. Producció escrita. Planificació. Textualització. Redacció. Revisió. • Planificació oral formal. Planificació i cerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. • Comprensió lectora. Sentit global del text. Relació entre les parts. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminators del llenguatge verbal i icònic. Valoració de la forma i el contingut del text. • Planificació oral formal. Planificació i cerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. • Producció escrita. Planificació. Textualització. Redacció. Revisió. Edició en diferents suports. • Recursos lingüístics per mostrar la implicació de l'emissor en els texts: formes de dixi (personal, temporal i espacial) i procediments de modalització. • Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital. • Els signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seva relació amb el significat.
--	--

INSTRUMENTS D'AVUACIÓ

Es fan servir instruments d'avaluació variats, flexibles i accessibles, i s'incorporen estratègies que permetin involucrar els alumnes en el mateix procés d'aprenentatge i ser conscients dels seus guanys: l'autoavaluació, la coavaluació i l'heteroavaluació.

TÈCNIQUES DE TREBALL:

- OBSERVACIÓ DIRECTA: notes de camp.
- OBSERVACIÓ INDIRECTA: anàlisi de treballs o exposicions, relats d'experiències, diaris personals...
- ENQUESTES: qüestionaris.
- TÈCNIQUES D'INTERCANVI ORAL: exposicions, debats...
- TÈCNIQUES CONVENCIONALS: exàmens orals o escrits...
- TÈCNIQUES ALTERNATIVES: quadern.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES O EXTRAESCOLARS

No es faran activitats complementàries ni extraescolars.

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Vegeu els *Criteris d'avaluació i qualificació* de l'assignatura, inclosa en la Concreció Curricular i publicada a la pàgina web del centre.

ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

Partint de la idea que no hi ha un únic tipus d'alumne, sinó una gran diversitat de formes d'aprendre, a l'IES Baltasar Porcel proposam dissenyar les situacions d'aprenentatge i les unitats de programació pensant en aquesta diversitat, en lloc d'adaptar-les després per a casos concrets. Ens basam, doncs, en el Disseny Universal de l'Aprenentatge (DUA), que és un enfocament educatiu que té com a objectiu garantir que tots els alumnes puguin aprendre de manera efectiva, independentment de les seves diferències, capacitats o necessitats.

ELEMENTS TRANSVERSALS

Des de la matèria de Català treballarem valors com la convivència, la tolerància, el respecte per les persones i el medi ambient, la cultura i la diversitat.

Per a això, contribuïrem a programar activitats per fomentar aquests valors coincidint amb celebracions internacionals que hi tenen a veure:

- 23ABR: Dia de Sant Jordi
- 21MAIG: Dia Internacional de la Diversitat Cultural i Religiosa